

DERINIMO PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 476 STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BENDROJO PAGALBOS CENTRO ĮSTATYMO NR. IX-2246 2, 5, 7, 8 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KIBERNETINIO SAUGUMO ĮSTATYMO NR. XII-1428 8 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS POLITIKŲ IR VALSTYBĖS PAREIGŲNŲ DARBO APMOKĖJIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1904 2 STRAIPSNIO IR PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir (ar) pasiūlymai, į kuriuos nebuvo atsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies	Žyma apie nepriimtas pastabas ir (ar) pasiūlymus
Bendrojo pagalbos centro 2020-08-25 raštas Nr. 41D-	Siekiant išvengti galimų ginčų ir skirtingų interpretacijų 79 straipsnio 2 dalyje siūlome išbraukti aptakią formuluotę „išskyrus atvejus, kai dėl teikiamos viešosios su numeriu siejamos asmenų tarpusavio ryšio paslaugos technologinių ypatumų to neįmanoma techniškai padaryti“ arba įvardinti konkrečius atvejus, technologinius ypatumus, kai vietos nustatymo informacijos pateikti techniškai neįmanoma.	Neatsižvelgta. Ši nuostata įtvirtinta Direktyvoje (ES) 2018/1972. Šios direktyvos preambulės 284 pastraipoje nurodoma, kad „su numeriu siejamo asmenų tarpusavio ryšio paslaugų teikėjai yra įpareigoti skubios pagalbos ryšiais suteikti prieigą prie skubios pagalbos tarnybų. Išimtinėmis aplinkybėmis, t. y. kai neįmanoma techniškai, jie gali neturėti galimybės suteikti prieigos prie pagalbos tarnybų arba informuoti apie skambinančio asmens buvimo vietą, arba prie jų abiejų. Tokiais atvejais jie turėtų savo klientus tinkamai apie tai informuoti sutartyje.“ Atsižvelgiant į tai, kad elektroninių ryšių paslaugos samprata išsiplečia ir ji apima tokias paslaugas kaip „skype-out“, „viber-out“, t. y. kaip naudojantis „skype“ ar „viber“ galima skambinti ir tam tikrais ryšio numeriais, Direktyvoje (ES) 2018/1972 pripažįstama, kad šių paslaugų teikėjai gali neturėti techninių galimybių užtikrinti galimybę skambinti 112 ir (ar) nustatyti skambinančio asmens buvimo vietą. Atitinkamai tai yra numatyta ir ERĮ projekte. Tačiau atsižvelgiant, kad ERĮ reglamentavimas yra technologiškai neutralus, konkretūs technologiniai ypatumai neturėtų būti vardijami ERĮ, be kita ko, turint mintyje, kad ir technologijos keičiasi greičiau nei teisinis reglamentavimas.
Lietuvos Respublikos	1. Įstatymo projekto Nr. IX-2135 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 7 straipsnio 2	Atsižvelgta iš dalies. Siūloma, kad darbo užmokestis RRT Tarybos nariams nuo 2021

<p>socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2020-08-28 raštas Nr. (10.22 E-)SD-4485</p>	<p>dalyje numatyta, kad Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius yra valstybės pareigūnas, o Įstatymo projekto Nr. IX-2135 2 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos (toliau – Taryba) pirmininkas, kuris yra Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius, ir nariai yra valstybės pareigūnai, todėl jų darbo apmokėjimas turėtų būti reglamentuotas Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme, kurio priedėlio IV skyriaus 8 punkte nustatyti konkretūs pareiginės algos baziniai dydžiai koeficientais <i>visiems</i> Seimo, <i>Respublikos Prezidento</i>, kitų pagal specialius įstatymus <i>paskirtų</i> valstybinių (nuolatinių) komisijų ir <i>tarybų pirmininkams, pavaduotojams ir nariams</i>. Tačiau, Įstatymo projekte Nr. IX-2135 Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ir Tarybos narių darbo užmokesčio dydis siejamas su šalies ūkio darbuotojų praėjusių kalendorinių metų vidutinių mėnesinių bruto darbo užmokesčiu, o ne su konkrečiu dydžiu (pareiginės algos koeficientu), kaip nustatyta Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme kitiems valstybės pareigūnams, kurių pareiginė alga priklauso nuo pareiginės algos bazinio dydžio ir ištarnautų Lietuvos valstybei metų. Toks Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ir Tarybos narių darbo užmokesčio reguliavimas priklausys ne nuo Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktu nustatytų konkrečių dydžių bei pareiginės algos bazinio dydžio, nuo kurio priklauso valstybės politikų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, statutinių valstybės tarnautojų bei biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokestis, o nuo Seimo sprendimų tiesiogiai nepriklausančio statistinio dydžio. Taikant naują apmokėjimo dydį, Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus darbo užmokestis sudarys 6482 eurų (5x1296,4 eur, (2019 m. metinis VDU), kai, tuo tarpu, 2020 m. taikant pareiginės algos bazinį dydį 176 eur, Konstitucinio Teismo Pirmininko atlyginimas (5685 eur) sudaro 88 proc., Konstitucinio Teismo teisėjo atlyginimas (5166 eur) – 80 proc., Seimo Pirmininko ir Ministro Pirmininko pareiginė alga (4541 eur) kartu su maksimaliu 30 proc. priedu už ištarnautus Lietuvos valstybei metus (5903 eur) sudaro 91 proc. Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus darbo užmokesčio. Atsižvelgiant į tai, nepritariame, kad Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus ir Tarybos narių darbo užmokesčio dydis būtų siejamas su šalies ūkio darbuotojų praėjusių kalendorinių metų vidutinių mėnesinių bruto darbo užmokesčiu.</p>	<p>m. liepos 11 d. būtų nustatomas vadovaujantis tokiais pačiais principais, kaip ir VERT nariams. Siūlymas grindžiamas tuo, kad RRT, vykdydama jai priskirtas rinkos reguliavimo funkcijas, savo veikla ir priimamais sprendimais turi tiesioginį reikšmingą poveikį šalies ekonomikai ir konkurencingumui, reguliuojamoms rinkoms, teisėkūrai, priima privalomus ūkio subjektų ir viešojo administravimo subjektų elgesį veikiančius sprendimus, taiko ekonominio poveikio priemones (sankcijas). Nenustačius pakankamai didelio darbo užmokesčio, abejotina, ar pavyks pritraukti nepriklausomus profesionalius Tarybos narius reguliuoti tuos sektorius, kuriuose darbuotojų darbo užmokestis yra didesnis nei vidutinis.</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą, RRT direktoriaus darbo užmokesčio nesiūloma keisti iki jo kadencijos pabaigos.</p>
	<p>2. Įstatymo projekto Nr. IX-2135 1 straipsniu nauja redakcija</p>	<p>Neatsižvelgta.</p>

<p>dėstomo Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 37 straipsnio 5 dalyje siūloma įtvirtinti pareigą, Ryšių reguliavimo tarnybai paprašius, valstybės ar savivaldybių institucijoms, valstybės ar savivaldybių įstaigoms, valstybės ar savivaldybių įmonėms ir viešosioms įstaigoms, kurių savininkė arba bent viena iš dalininkų yra valstybė ar savivaldybė, valdančioms informaciją apie nepasiturinčius gyventojus ar socialinių paslaugų gavėjus, jų pajamas, Lietuvoje taikomas kainas ir kitą informaciją, reikalingą Ryšių reguliavimo tarnybai šioje dalyje numatytoms funkcijoms vykdyti, ją suteikti Ryšių reguliavimo tarnybai.</p> <p>Įstatymo projekto Nr. IX-2135 1 straipsniu nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo projekto 37 straipsnio 5 dalyje nėra nurodyti duomenų teikimo būdai ar terminai, neaišku, ar Ryšių reguliavimo tarnybai reikės pateikti parengtą, apibendrintą, susistemintą ar kitaip apdorotą informaciją, statistinius duomenis, ar reikės teikti konkrečius asmens duomenis apie nepasiturinčius gyventojus ar socialinių paslaugų gavėjus. Atsižvelgiant į tai, jei tai bus daugkartinis duomenų, susijusių su nepasiturinčiais gyventojais ar socialinių paslaugų gavėjais, teikimas Ryšių reguliavimo tarnybai, Įstatymo projekte Nr. IX-2135 siūlome nustatyti, kad Ryšių reguliavimo tarnybai duomenys teikiami duomenų teikimo sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka, nurodant, ar tai bus apibendrinti ar susisteminti duomenys apie nepasiturinčius gyventojus ar socialinių paslaugų gavėjus, ar tai bus konkretūs asmens duomenys apie nepasiturinčius gyventojus ar socialinių paslaugų gavėjus kartu nurodant aiškų duomenų gavimo teisinį pagrindą. Jei duomenys bus teikiami tik pagal prašymą (vienkartinio duomenų teikimo atveju), siūlome įrašyti „vienkartinis duomenų teikimas“ ir konkrečiai apibrėžti reikiamus pateikti duomenis.</p> <p>Jeigu konkrečius asmens duomenis apie nepasiturinčius gyventojus ar socialinių paslaugų gavėjus reiktų teikti paslaugas šiems asmenims teikiantiems subjektams, kad jie galėtų taikyti atitinkamą paslaugos įkainį, tai taip pat turėtų atsispindėti Įstatymo projekte Nr. IX-2135.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad neaišku, kokie turės bus pateikti konkretūs duomenys apie nepasiturinčius gyventojus ar socialinių paslaugų gavėjus, ar jie turės būti susisteminti ar kitaip apdoroti, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija negali įvertinti ar nereikės papildomų lėšų Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos modifikavimui.</p>	<p>Manytina, kad tos informacijos, kuria disponuojama Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje, turėtų pakakti (arba turėtų būti siekiama, kad jos pakaktų) ERĮ projekto nuostatoms įgyvendinti. Suinteresuotos šalys visus detalius klausimus galės aptarti rengiant ERĮ įgyvendinamuosius teisės aktus.</p>
---	--

<p>Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento 2020-08-28 raštas Nr. 18-7625</p>	<p>1. Nepritariame nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – Projektas) 95 straipsnio 1 ir 4 dalių pakeitimams:</p> <p>1.1. Pakartotinai siūlome nustatyti, kad šio straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodyta įranga valstybės lėšomis įsigyjama ir išlaikoma Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis. Atkreipiame dėmesį, kad nėra pridedami argumentai, dėl kurių neatsižvelgta į Valstybės saugumo departamento teiktą pastabą, o aiškinamajame rašte nėra pagrįsta, kodėl siūloma nustatyti, kad tokia įranga valstybės lėšomis įsigyjama ir išlaikoma Valstybės saugumo departamento nustatyta tvarka ir sąlygomis. Pažymime, kad Valstybės saugumo departamento, kaip žvalgybos institucijos, kurios užduotys ir funkcijos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatyme, kompetencijai nepriskirtina nustatyti ūkio subjektams privalomą teisinį reguliavimą, susijusį su jų patirtų išlaidų kompensavimu ir (ar) kitoms valstybės institucijoms skirtų biudžeto asignavimų šiam tikslui naudojimui. Valstybės saugumo departamentas ne kartą atkreipė dėmesį, kad Projekto 95 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodyta įranga skirta ir naudojama visų kriminalinės žvalgybos, žvalgybos ir ikiteisminio tyrimo institucijų funkcijoms vykdyti, o Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 1029 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 21.11 papunktyje nustatyta, kad Ryšių reguliavimo tarnyba įsigyja, valdo, prižiūri ir atnaujiną įrangą, naudojamą Elektroninių ryšių įstatymo 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyje nurodytais tikslais, todėl toks Projekto rengėjų siūlymas laikytinas nepagrįstu. Kartu siūlome patikslinti Projekto 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą (arba papildyti nauju punktu) ir 9 straipsnio 8 punktą (arba papildyti nauju punktu) nustatant, kad atitinkamai Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina, o Ryšių reguliavimo tarnyba rengia šio įstatymo 95 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytą tvarkos aprašą. Atitinkamai pildytinas ir Projekto aiškinamasis raštas.</p>	<p>Atsižvelgta ir dalies.</p> <p>Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2002 m. rugsėjo 19 d. nutarime, priimtame pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės 2000 m. spalio 3 d. prašymą ištirti, ar Lietuvos Respublikos telekomunikacijų įstatymo atitinkamos nuostatos atitinka Lietuvos Respublikos Konstituciją, konstatavo, kad negali būti nustatyta tokio teisinio reguliavimo, kuriuo ne valstybės nuosavybės subjektams būtų nustatyta nuolatinė pareiga savo nuosavybę naudoti valstybės funkcijoms, kurios turi būti finansuojamos valstybės lėšomis, vykdyti. Konstitucinis Teismas taip pat pažymėjo, kad telekomunikacijų operatoriams ir telekomunikacijų paslaugų teikėjams – ne valstybės nuosavybės subjektams nustatyta pareiga savo lėšomis užtikrinti ir nuolat palaikyti telekomunikacijų tinklais perduodamos informacijos turinio kontrolei reikalingos įrangos, kuri nėra reikalinga telekomunikacijų operatorių ūkinėje veikloje, technines galimybes, prieštarauja Konstitucijos 23 straipsniui. Todėl tiek šiuo metu galiojančio ERĮ 77 straipsnio 1 ir 4 dalyse, tiek ERĮ projekto 95 straipsnyje numatyta, kad įranga, reikalinga šiuose straipsniuose nurodytiems tikslams, t. y. valstybės funkcijoms vykdyti, įsigyjama ir išlaikoma valstybės biudžeto lėšomis. Taigi, šios normos tikslas – užtikrinti ERĮ nuostatų, susijusių su įrangos, reikalingos valstybės funkcijoms vykdyti, pirkimu, atitikimą aukščiau minėtam Konstitucinio teismo nutarimui.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, taip pat kiti teisės aktai, reglamentuojantys valstybės biudžeto sandarą ir jo formavimą, (Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir</p>
--	---	--

	<p>1.2. Aiškinamajame rašte nėra pagrįsta, kodėl Projekto 95 straipsnio 1 dalyje siūloma atsisakyti nuostatos, kad Vyriausybės nurodytos įstaigos Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja ir sudaro galimybę gauti informaciją iš ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių paslaugas. Atkreipiame dėmesį, kad įgyvendinant tokį įstatymo pakeitimą turėtų būti atsisakyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. 1593 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymą“ nuostatų, reglamentuojančių informacijos teikimo organizavimą, o tai iš esmės keistų nusistovėjusią informacijos teikimo tvarką. Valstybės saugumo departamento vertinimu,</p>	<p>vykdymo taisyklių patvirtinimo“). Pažymėtina, kad, vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis, <u>valstybės institucija, perėmusi tam tikrą turtą patikėjimo teise arba panaudos teise, įgyja pareigą teisės aktų nustatyta tvarka tą turtą valdyti, naudoti ir juo disponuoti, atitinkamai padengti visas su tokio turto valdymu, naudojimui ar disponavimu susijusias išlaidas</u>. Tiek šiuo metu galiojančiame ERĮ, tiek ERĮ projekte yra imperatyviai numatyta, kad visas įrangos, reikalingos valstybės funkcijoms vykdyti, išlaikymas yra vykdomas valstybės lėšomis, todėl abejotina būtinybė atskirai numatyti, kaip turi būti apmokamos elektroninių ryšių tinklus ir (ar) elektroninių ryšių paslaugas teikiančių ūkio subjektų patiriamos išlaidos. Tačiau siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir išvengti galimo piktnaudžiavimo įgyvendinant ERĮ nustatytą pareigą padengti įrangos išlaikymo išlaidas, siūlytina ERĮ projekto 95 straipsnio 1 ir 4 dalyse detalizuoti, kad minėtame straipsnyje nurodytos įrangos išlaikymo kaštai turi būti grįsti sąnaudomis, o jiems padengti Valstybės saugumo departamentui, kaip institucijai, kuri šiuo metu valdo įrangą patikėjimo teise, turi būti numatytos valstybės biudžeto lėšos.</p> <p><u>Dėl 1.2.</u></p> <p>Projekto 95 straipsnio 1 dalis pakoreguota atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadą, kurioje konstatuojama, kad <i>„siūlytina neišskirti ikiteisminio tyrimo įstaigų padalinių, nes jie nėra savarankiški juridiniai asmenys, todėl ikiteisminio tyrimo įstaigoms pateikta informacija savaime galėtų būti naudojama ir jų padaliniuose</i>. <i>Taip pat teisinei logikai prieštaraujančia laikytina sąlyga, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybės nurodytos ikiteisminio tyrimo įstaigos sudarytų galimybę gauti keičiamo ERĮ 96 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją ir kitoms ikiteisminio tyrimo</i></p>
--	---	---

	toks Projekto rengėjų siūlymas laikytinas nepagrįstu.	<p><i>įstaigoms, t. y., viena vertus keičiamu ERĮ siūloma apriboti tam tikrą informaciją galinčių gauti subjektų ratą, šiuos subjektus konkrečiai nurodant įstatyme, kita vertus, būtų leidžiama šiems subjektams teikti gautą informaciją ir kitiems, tiesiogiai įstatyme nenurodytiems, subjektams.</i> “</p> <p>Taip pat pažymime, kad Projekto aiškinamojo rašto 11 punkte nurodyta, kad priėmus Projektą, bus parengtas ir teikiamas tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. 1593 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymą“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas.</p>
	2. Projekto 6 straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad Ryšių reguliavimo tarnyba gauna pajamas už teikiamas paslaugas, o teikiamų paslaugų ir atliekamų darbų objektus, dydžius ir mokėjimo tvarką nustato Ryšių reguliavimo tarnyba, tačiau nei iš Projekto 9 straipsnio, nei iš kitų nuostatų nematyti, kokias mokamas paslaugas teikia ši tarnyba. Atsižvelgiant į tai, kad Ryšių reguliavimo tarnyba yra biudžetinė įstaiga, svarstyтина, ar Projekte neturėtų būti įvardyta, kokias mokamas paslaugas teikia ši įstaiga.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>ERĮ projekto 6 straipsnio 3 dalis perkelia Direktyvos (ES) 2018/1972 6, 9 ir 16 straipsnių nuostatas ir visiškai atitinka tiek šiuo metu galiojančią ir taikomą praktiką, tiek Europos Sąjungos teisingumo teismo praktiką, tiek Europos Komisijos poziciją dėl nacionalinių reguliavimo institucijų nepriklausomumo ir finansavimo užtikrinimo. Pažymėtina, kad tokia RRT finansavimo sistema bei atitinkamas įstatyminiu lygiu įtvirtintas ir su Finansų ministerija suderintas reglamentavimas galioja nuo 2004 metų.</p> <p>Direktyvos (ES) 2018/1972 preambulės 34 konstatuojamojoje dalyje yra pažymima, kad „įmonėms, teikiančioms elektroninių ryšių paslaugas, turėtų būti galima nustatyti administracinius mokesčius, siekiant finansuoti nacionalinės reguliavimo <...> veiklą, kurią ji vykdo valdydama <u>leidimų sistemą ir suteikdama naudojimo teises</u>. Tokių mokesčių dydis neturėtų viršyti tos sumos, kurios reikia faktinėms tokios veiklos administracinėms sąnaudoms padengti. Tuo tikslu turėtų būti užtikrintas nacionalinių reguliavimo ir kitų kompetentingų institucijų pajamų ir išlaidų skaidrumas pateikiant metines ataskaitas apie visą surinktų mokesčių sumą ir patirtas administracines sąnaudas, kad įmonės galėtų patikrinti, ar mokesčiai atitinka administracines sąnaudas.</p>
Lietuvos	I. Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio keitimo	Neatsižvelgta.

<p>Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos 2020-08-28 raštas Nr. (37.6E)1B-2564</p>	<p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, ir siekiant užtikrinti, kad Direktyva (ES) 2018/1972 būtų perkelta ir įgyvendinta joje nustatyta apimtimi ir terminais, ERĮ projekte turi būti susilaikoma nuo bet kokio, su Direktyvos (ES) 2018/1972 perkėlimu į nacionalinę teisę nesusijusio, galiojančiame ERĮ numatyto reglamentavimo sistemos esminio pertvarkymo. Atitinkamai siūloma:</p> <p>1) atskirti Direktyvos (ES) 2018/1972 perkėlimo ir Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio keitimo procesus;</p> <p>2) matant pagrįstą poreikį inicijuoti Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio peržiūrą, jo keitimo poreikį, alternatyvas, galimus privalumus, trūkumus ir pasekmes detalai išdiskutuoti su suinteresuotomis institucijomis bei rinkos dalyviais ir tik turint išvadas ir argumentaciją, prireikus inicijuoti ERĮ pakeitimą, užtikrinant, kad ERĮ nuostatos, susijusios su Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio keitimu, būtų peržiūrėtos išlaikant vykdomų funkcijų apimtį ir formalizuotos nuosekliai ir sistemingai.</p> <p>Pažymėtina, kad Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelis buvo ne kartą vertintas tiek Lietuvos, tiek Europos Sąjungos institucijų (pavyzdžiui, 2015 m. Valstybės kontrolės atliktas auditas, Europos Komisijos metiniai vizitai ir kita), ir nebuvo jokių pastabų dėl vienasmenio valdymo organo (direktoriaus) sprendimų priėmimo modelio neefektyvumo.</p> <p>Pažymėtina, kad teikiama nauji siūlymai dėl Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio keitimo sąlygoja Ryšių reguliavimo tarnybos, kaip nacionalinės reguliavimo institucijos, silpninimą, nes yra siūloma atsisakyti dalies šiuo metu Ryšių reguliavimo tarnybai suteiktų teisių (kaip pavyzdžiui, vertinti, ar aparatūra ir įrenginiai, radijo ryšio ir galiniai įrenginiai atitinka privalomus reikalavimus ir (ar) standartus; atlikti matavimus ir kitus veiksmus, skirtus įvertinti, ar aparatūros ir įrenginių, radijo ryšio ir galinių įrenginių techniniai parametrai atitinka privalomus reikalavimus; imtis tikslingų, skaidrių, proporcingų ir nediskriminacinių veiksmų ir (ar) priemonių, kad būtų įgyvendintos ERĮ ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatos), taip pat dalies Ryšių reguliavimo tarnybos funkcijų (kaip pavyzdžiui, dėl tarptautinio bendradarbiavimo, tarptautinio radijo dažnių (kanalų) ir orbitinių išteklių koordinavimo bei tarptautinės radijo</p>	<p>Perkeliant Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatas į nacionalinę teisę, ERĮ dėstomas nauja redakcija. Atsižvelgiant į tai bei siekiant mažinti tų pačių teisės aktų keitimų dažnį ir skaičių, siūlytina visus reikalingus pakeitimus atlikti tuo pačiu projektu. Be to, dažnas tų pačių teisės aktų keitimas kaip tik neigiamai įtakoja rinką ir sukelia neapibrėžtumą. Papildomai pažymėtina, kad RRT direktoriaus kadencija baigiasi 2021 metų viduryje, todėl šis laikas siūlomiems pokyčiams yra tinkamas, nes sudarys sąlygas vadovui užbaigti kadenciją, o per šį laiką bus galima pasirengti institucijos valdymo pokyčiams. Nepriėmus sprendimų dėl valdymo modelio šio metu, reikės skirti naują RRT direktorių 5 metų kadencijai ir RRT valdymo peržiūra nusitęs neapibrėžtam laikotarpiui / apskritai nebus įvykdyta. Pažymėtina, kad visos dabartinės RRT funkcijos yra paliekamos, nė vienos jų neatsisakoma, tik dėl valdymo modelio pakeitimo visos RRT funkcijos pereis Tarybai. ERĮ pakeitimo projekto 2 str. 7 d. numatyta, kad visos funkcijos, pavestos RRT, nuo 2021 m. liepos 11 d., bus laikomos funkcijomis, pavestomis RRT Tarybai. Manytina, kad efektyviai valdant procesus ir organizuojant darbą, sprendimų operatyvumas nenukentės. Be to, tam tikri darbai galės būti pavedami atlikti valstybės tarnautojams, tačiau sprendimus dėl to priims Taryba. Dėl RRT pastabos, kad keisti Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelį įgyvendinimui būtų reikalingi papildomi finansiniai ištekliai - iš viso darbo užmokesčiui papildomai reikėtų 341,5 tūkst. Eur, pažymėtina, kad RRT nepateikė informacijos, kaip ši suma buvo apskaičiuota. Tačiau įvertinus tai, kad pagal viešai skelbiamą informaciją VERT narių darbo užmokesčiui kasmet reikia apie 360 tūkst. Eur, o RRT direktoriui ir pavaduotojams kasmet reikia apie 200 tūkst. Eur, papildomas lėšų poreikis darbo užmokesčiui gali sudaryti apie 160 tūkst. Eur. Tačiau peržiūrėjus RRT administracijos struktūrą ir atsisakius atitinkamų vadovaujančių ar patarėjų pareigybių, minėtą sumą būtų galima sutaupyti ir papildomo finansavimo neprireiktų.</p>
--	---	---

	<p>ryšio stočių (radijo dažnių) ir orbitinių išteklių apsaugos, dėl universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo taisyklių projekto rengimo ir teikimo Vyriausybei). Taip pat nėra įvertinta galima neigiama įtaka reguliavimo sprendimų priėmimo operatyvumui.</p> <p>Naujos redakcijos ERĮ kontekste vertinant siūlomas 6, 7, 9 ir 10 straipsnių naujas redakcijas (įsigaliosiančias nuo 2021 m. liepos 11 d.), pažymėtina, kad yra visiškai neaiškus santykis tarp Ryšių reguliavimo tarnybos, kaip institucijos, ir siūlomos Tarybos, kaip valdymo organo, funkcijų, taip pat dalyje siūlomų nuostatų šios kategorijos yra vartojamos kaip sinonimai, o dalyje apjungiamos tarpusavyje.</p> <p>Pažymėtina, kad šiuo metu Ryšių reguliavimo tarnybos patariamojo organo – Tarybos – narių darbas yra neatlyginamas. Atitinkamai siūlymo keisti Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelį įgyvendinimui būtų reikalingi papildomi finansiniai ištekliai (iš viso darbo užmokesčiui papildomai reikėtų 341,5 tūkst. Eur), o jų numatyti 2021 m. nebėra galimybės, kadangi finansų planavimo etapas jau yra baigtas ir lėšos Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio keitimui nėra numatytos.</p>	
<p>UAB TELE2; Telia Lietuva, AB; UAB „Bitė Lietuva“ raštas, gautas 2020-08-28</p>	<p>Atsižvelgdami į aukščiau išdėstytą, bei į tai, kad šis įstatymas labiausia įtakos būtų Operatorių veiklą, o naujausia jo redakcija su Operatoriais nebuvo suderinta, Susisiekimo ministerijos prašome:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pratęsti terminą pateikti pastaboms naujausiai ERĮ projekto redakcijai iki 2020-09-11; - pateikti Operatoriams lyginamąją ERĮ projekto versiją, kurioje matytųsi pakeitimai, lyginant su paskutine viešosioms konsultacijoms pateikta (2020 m. pavasarį) ERĮ projekto versija. 	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>ERĮ projektas buvo paskelbtas viešosioms konsultacijoms du kartus, Susisiekimo ministerijos pateiktas ERĮ projektas iš esmės patikslintas tik dėl RRT valdymo modelio. Kadangi ERĮ dėstomas nauja redakcija, lyginamasis variantas nėra rengiamas. Pažymėtina, kad Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatas į nacionalinę teisę būtina perkelti iki š. m. gruodžio 21 d., todėl termino pratęsti negalime, nes kyla rizika, kad ES nuostatos nebus perkeltos laiku.</p>
<p>Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2020-09-01 raštas Nr. 1D-</p>	<p>3. ERĮ projekto 7 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „Kai Tarybos nario įgaliojimai nutrūksta pirma laiko, į laisvą vietą likusiam Tarybos įgaliojimų laikui šioje dalyje nustatyta tvarka skiriamas naujas Tarybos narys.“ Atkreiptinas dėmesys, kad ERĮ projekte neapibrėžti Tarybos nario <i>įgaliojimų nutrūkimo</i> pagrindai – ERĮ projekto 7 straipsnio 11 dalyje nustatyti atvejai, kada Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nuo 2021 m. liepos 11 d. įsigaliojus naujam Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modeliui, šios nuostatos neteks galios, todėl papildomos šio straipsnio korekcijos netikslingos.</p>

4484	<p>Tarybos narius <i>atleidžia iš pareigų</i>. Siūlytina patikslinti ERĮ projekto 7 straipsnio 4 dalies nuostatas.</p> <p>4. Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio tinklo (toliau – SMRRT) paskirtis – neatlygintinai užtikrinti balso ir duomenų signalų perdavimą SMRRT, siekiant užtikrinti valstybės gynybą, saugumą, viešąjį saugumą, skubios pagalbos, įskaitant medicinos ar kitos būtinos pagalbos, teikimą, paieškos ir gelbėjimo darbų vykdymą, ekstremaliųjų ir ypatingų situacijų valdymą, reagavimą į grėsmes dėl asmens sveikatos ar gyvybės ar tokių grėsmių prevenciją, taip pat vykdant kitas funkcijas, kurios reikalauja efektyvios sąveikos tarp institucijų užtikrinimo. Šiuo metu SMRRT sudaro daugiau kaip 230 radijo ryšio stočių, užtikrinančių skaitmeninį radijo ryšį, daugiau kaip 11 tūkst. galinių įrenginių (automobilinės ir nešiojamos radijo ryšio stotelės), dvi mobiliosios radijo ryšio stotys, kurios gali būti panaudotos ekstremalių ir krizinių situacijų metu. Bendras šiuo metu esantis SMRRT „pajėgumas“ – aptarnauti 20 tūkst. galinių radijo ryšio įrenginių. SMRRT tinklo aprėptis palaipsniui yra plečiama. Pažymėtina, kad SMRRT šiuo metu yra pagrindinis ir vienintelis neviešojo radijo ryšio tinklas visuomenės saugumą užtikrinančioms tarnyboms, valstybės sienos apsaugai bei komunikavimui ekstremalių situacijų atvejais (<i>angl. Public Protection and Disaster Relief</i>, toliau – PPDR), suteikianti galimybę operatyviai keistis balsine informacija ir duomenimis. Šios paskirties tinklų patikimumui, saugumui užtikrinti keliama ženkliai aukštesni reikalavimai nei viešojo ryšio operatorių naudojamiems radijo ryšio tinklams.</p> <p>VRM yra SMRRT valdytoja, o Informatikos ir ryšių departamentas prie VRM (toliau – IRD) yra pagrindinis šio tinklo tvarkytojas. Teikiant skaitmeninio radijo ryšio paslaugas vidaus reikalų srities įstaigoms ir kitoms pagalbos tarnyboms, IRD administruoja ir prižiūri daugiau kaip 230 bazinių stočių ir kitos telekomunikacinės įrangos infrastruktūrą. 146 bazinėms stotims ir telekomunikacinei įrangai talpinti infrastruktūra nuomojama iš privačių subjektų, nes IRD neturi pakankamos nuosavos bokštų ir stiebų infrastruktūros, o dėl tinklo architektūros ir tinkamos infrastruktūros</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siūlomas ERĮ projekto 46 straipsnio pakeitimas reglamentuotų elektroninių ryšių tinklo pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą priskiriamo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui (toliau – SMMRT) įrengimo sąlygas.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad tiek šiuo metu galiojančio ERĮ, tiek ERĮ projekto 4 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad elektroninių ryšių, naudojamų valstybės gynybai, saugumui, viešajai tvarkai palaikyti, valstybės sienos apsaugai, laivybos saugumui, jūrų paieškos ir gelbėjimo darbams bei naftos išsiliejimų likvidavimo darbams vykdyti, civilinei aviacijai, traukinių eismo saugumui bei stabiliam ir patikimam energetikos sistemos darbui užtikrinti, veiklą pagal savo kompetenciją reguliuoja atitinkamos valstybės institucijos.</p> <p>Pažymėtina, kad siūlomas teisinis SMMRT įrengimo reglamentavimas nėra susijęs su ERĮ reglamentavimo objektu, t. y. visuomeniniais santykiais, susijusiais su viešaisiais elektroninių ryšių tinklais ir viešosiomis elektroninių ryšių paslaugomis. Todėl ERĮ projekte taip pat negali būti įtvirtintos specifinės, SMMRT įrengimui skirtos, normos, be kita ko, reglamentuojančios valstybės, savivaldybių bei privačios nuosavybės valdymą ir naudojimą.</p> <p>Servitutas yra daiktinė teisė, Civilinio kodekso 4.111 straipsnio 1 dalyje apibrėžiama kaip teisė į svetimą nekilnojamąjį daiktą, suteikiama naudotis tuo svetimu daiktu (tarnaujančiuoju daiktu), arba to daikto savininko teisės naudotis daiktu apribojimas, siekiant užtikrinti daikto, dėl kurio nustatomas servitutas (viešpataujančiojo daikto), tinkamą naudojimą. Pagal CK 4.124 straipsnio 1 dalies nuostatas servituto nustatymo pagrindai yra: 1) įstatymai, 2) sandoriai, 3) teismo sprendimas ir 4) įstatymo numatytais atvejais – administracinis aktas.</p>
------	--	---

<p>nebuvo nėra galimybių pasinaudoti valstybės ar savivaldybių institucijų turima infrastruktūra. Per metus valstybei vien šios įrangos talpinimas privačioje infrastruktūroje kainuoja apie 1 mln. eurų.</p> <p>Deja, šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas nesudaro pakankamai lanksčių sąlygų valstybės institucijoms, valdančioms elektroninių ryšių įrangą, ekonomiškai naudingomis sąlygomis išsinuomoti elektroninių ryšių infrastruktūrą iš ją valdančių viešųjų ryšių operatorių ar kitų asmenų. Iš esmės susiduriama su infrastruktūros savininkų piktnaudžiavimu, kai nustatomos didesnės nei rinkos infrastruktūros nuomos kainos, nes valstybės institucijai perkelti SMRRT komponentus pas konkuruojantį elektroninių ryšių ar kitos tam tinkamos infrastruktūros savininką ekonomiškai netikslinga arba dėl tinkamos ryšio aprėpties užtikrinimo net neįmanoma.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, pakartotinai siūlome 46 straipsnį papildyti nauja 4 dalimi: „4. Kai valstybės, savivaldybės ar privati nuosavybė turi būti naudojama elektroninių ryšių tinklo, pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą priskiriamo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui (toliau – elektroninių ryšių tinklas, svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti), infrastruktūrai įrengti ir (ar) naudoti, administraciniu aktu nustatomas servitutas atitinkamai nuosavybei. Sprendimą dėl servituto nustatymo priima elektroninių ryšių tinklo, svarbaus nacionaliniam saugumui užtikrinti, tvarkytojas. Kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu servitutu, atitinkamos nuosavybės savininkui dydis apskaičiuojamas Vyriausybės nustatyta tvarka. Sprendimas nustatyti servitutą gali būti skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.”</p>	<p>Pagal Civilinio kodekso 4.124 straipsnio 1 dalies nuostatas servituto nustatymas administraciniu aktu yra savarankiškas servituto nustatymo pagrindas, kuris nesutampa su kitu servituto nustatymo pagrindu – įstatymu.</p> <p>Pažymėtina, kad siūlomu teisiniu reguliavimu siekiama įteisinti servituto nustatymą SMMRT tvarkytojo administraciniu aktu bet kokiai valstybės, savivaldybių ar privačiai nuosavybei. Administraciniu aktu servitutas privačiai nuosavybei gali būti nustatomi tais atvejais, kai jie reikalingi viešajam interesui, numatytam įstatyme, tenkinti, tačiau siūlomoje ERĮ projekto 46 straipsnio 3 dalyje nėra siūloma įtvirtinti kriterijų, kokiais atvejais servitutas gali būti nustatomas nesant privačios nuosavybės savininko sutikimo. Todėl nėra aiškus siūlomos normos santykis su Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 23 straipsnyje įtvirtintomis nuostatomis.</p> <p>Be to, pasiūlytas SMRRT įrengimo reglamentavimas, t. y. siūlymas įteisinti servituto nustatymą SMMRT tvarkytojo administraciniu aktu bet kokiai valstybės, savivaldybių ar privačiai nuosavybei, ERĮ projekte nebūtų proporcingas siekiamam tikslui. Toks SMRRT įrengimo mechanizmas padidintų administracinę naštą ir pažeistų teisėtų lūkesčių principą, ypač elektroninių ryšių infrastruktūros objektus privačia nuosavybės teise valdantiems ūkio subjektams (viešųjų ryšių tinklų ir paslaugų teikėjams), kadangi įsigaliojus siūlomam reguliavimui, privatiems ūkio subjektams bet kuriuo momentu gali būti nustatytas servitutas, taigi apribota jų teisė į nuosavybę. Pažymėtina, kad ūkio subjektai, valdantys ir planuojantys viešųjų elektroninių ryšių tinklų plėtrą, iš anksto vertina ir planuoja būsimas investicijas. Taigi toks teisinis neaiškumas, tikėtina, sudarytų esmines kliūtis ir penktosios kartos judriojo ryšio (5G) tinklų diegimui bei plėtrai Lietuvoje, kuri, numatoma, pareikalaus ženklų judriojo ryšio paslaugų teikėjų investicijų.</p>
---	--